

Anonimizuota versija

Vertimas

C-312/24-1

Byla C-312/24 [*Darashev*]ⁱ

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. balandžio 29 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Sofiyski rayonen sad (Bulgarija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. sausio 30 d.

Ieškovas:

CL

Atsakovė:

Prokuratura na Republika Balgaria

NUTARTIS

<...>

SOFIYSKI RAYONEN SAD, GRAZHDANSKO OTDELENIE (Sofijos apylinkės teismo Civilinių bylų skyrius) <...> 2024 m. sausio 30 d. viešame posėdyje <...>

<...>

civilinėje byloje Nr. **20211110120709** <...>

atsižvelgdamas į šias aplinkybes:

ⁱ Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

Ši byla nagrinėjama pagal SESV 2[67] straipsnio pirmą pastraipą ir *Grazhdanski protsesualen kodeks* (Civilinio proceso kodeksas, toliau – GPK) 55 skyrių (prašymai priimti prejudicinį sprendimą)

Byla iškelta pagal CL, <...>, Kazičnės kaimas, <...> ieškinį prieš *PROKURATURA NA REPUBLIKA BALGARIA* (Bulgarijos Respublikos prokuratūra, toliau – PRB), kuriuo prašoma pagal *Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi* (Įstatymas dėl valstybės ir savivaldybių atsakomybės už žalą, toliau – Valstybės atsakomybės įstatymas arba ZODOV) 2 straipsnio 1 dalies 2–3 punktus priteisti iš atsakovės 6 000,00 BGN kaip kompensaciją už neturtinę žalą, patirtą dėl ieškovo atžvilgiu atliktų veiksmų pradėtame ikiteisminiame procese <...> ir jų pasekmių.

Ieškinyje nurodoma, kad ieškovui buvo suteiktas įtariamojo statusas, tačiau oficialiai kaltinimai jam bebuvo pareikšti. Ieškovas buvo informuotas, kad yra „asmuo, kurio statusas nėra aiškus“. Jis buvo sulaikytas 24 valandoms. Vėliau ikiteisminis tyrimas buvo sustabdytas, nes nepavyko nustatyti nusikaltimą padariusio asmens (*Nakazatelno-protsesualen kodeks* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – NPK) 244 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Po to, kai ikiteisminis tyrimas buvo galutinai sustabdytas, ieškovas neteko galimybės būti paaukštintas (*Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Vidaus reikalų ministerija), toliau – MVR) dėl to, kad turėjo įtariamojo statusą. Taigi ieškovas patyrė neturtinę žalą dėl šių veiksmų: **1)** jis buvo sulaikytas 24 valandoms; **2)** jis buvo sulaikytas visų kolegų ir pareigūnų akivaizdoje savo darbo vietoje; **3)** jam nebuvo suteikta jokia informacija, t. y. kokių pagrindų pradėtas ikiteisminis tyrimas, kad jis turi teisę susitikti su advokatu ar susisiekti su artimaisiais; buvo atimtas jo telefonas; **4)** jam buvo taikomos ikiteisminio tyrimo priemonės – krata ir kūno pažiūra, atpažinimo procedūra, tačiau jam nebuvo suteiktas kaltinamojo statusas ir jis nebuvo nuteistas už nusikalstamą veiką; **5)** jis, kaip MVR pareigūnas, 2016–2022 m. laikotarpiu negalėjo būti perkeltas į aukštesnės pareigybės pakopą, nes minėtame ikiteisminiame tyrime turėjo įtariamojo statusą. Ieškovas nurodo, kad dėl 1–4 punktuose aprašytų veiksmų patyrė žalą per septynių mėnesių laikotarpį nuo to momento, kai jam buvo pradėtos taikyti ikiteisminio tyrimo priemonės baudžiamajame byloje. Visų pirma ieškovas reikalauja išbraukti jį iš duomenų bazės, kurioje jis įrašytas kaip įtariamasis.

Atsakovė BULGARIJOS RESPUBLIKOS PROKURATŪRA ginčija šį ieškinį visa apimtimi tiek dėl jo pagrįstumo, tiek dėl reikalaujamos sumos.

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su klausimu, kaip turi būti tvarkoma informacija (rinkimas, saugojimas, ištyrinimas), susijusi su asmenimis, kurie baudžiamajame procese turi įtariamųjų statusą, kai ikiteisminį tyrimą atliekančios institucijos yra įtariamojo darbdavio organizacinės struktūros dalis. Prašymu siekiama išsiaiškinti, kokią informaciją darbdavys gali rinkti, saugoti ar ištrinti, jei kiti jo struktūriniai padaliniai imasi ikiteisminio tyrimo priemonių prieš jo pareigūną. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas taip pat siekia išsiaiškinti, kaip turi būti aiškinama „teisė būti pamirštam“ tais atvejais, kai

surinkta informacija yra viename darbdavio struktūriniame padalinyje dirbančio pareigūno asmens byloje, o ši informacija surinkta per baudžiamąjį tyrimą, kurį vykdė kitas darbdavio struktūrinis padalinys, t. y. ikiteisminio tyrimo institucija baudžiamajame procese. Ar darbdavys, turintis struktūrinius padalinius, atliekančius ikiteisminio tyrimo funkcijas, gali atsisakyti paaukštinti savo pareigūną vien dėl to, kad šis yra įtariamasis vykstančiame baudžiamajame procese, kuriame ikiteisminio tyrimo funkcijas atlieka kitas darbdavio struktūrinis padalinys? Ar darbdavys, turintis specialią direkciją, atliekančią ikiteisminius tyrimus baudžiamosiose bylose, gali atsisakyti paaukštinti pareigūną, dirbantį kitoje direkcijoje, dėl to, kad šis turi įtariamojo arba kaltinamojo ir (arba) teisiamojo statusą baudžiamajame byloje, kurioje tyrimą vykdo kitas darbdavio struktūrinis padalinys?

GINČO ŠALYS

Ieškovas: CL, <...>, Kazičnės kaimas, <...>

Atsakovė: BULGARIJOS RESPUBLIKOS PROKURATŪRA (toliau – PRB), Sofijos miestas <...>

FAKTINĖS APLINKYBĖS

Šalys neginčia, kad 2016 m. kovo 1 d. buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas <...> dėl padarytos nusikalstamos veikos: plėšimas veikiant bendrininkų grupėje – nusikalstama veika, kvalifikuojama pagal *Nakazatelen kodeks* (Baudžiamasis kodeksas, toliau – NK) 198 straipsnio 1 dalį, siejamą su 20 straipsnio 2 dalimi, taip pat su 1 dalimi. Ikiteisminis tyrimas buvo atliekamas prieš nenustatytą asmenį. Šalys neginčia, kad ieškovas 2012–2023 m. laikotarpiu ėjo įvairias policijos pareigūno pareigas skirtingose Vidaus reikalų ministerijos (MVR) direkcijose: generalinėje direkcijoje „Saugumo policija“ ir generalinėje direkcijoje „Nacionalinė policija“.

2016 m. gegužės 17 d. vyko bendras visų policijos padalinio, kuriame dirbo ir ieškovas, pareigūnų susirinkimas. Šiame bendrame susirinkime dalyvavo padalinio vadovas, MVR direkcijos „Vidaus saugumas“ atstovas, *Sofiyska gradska prokuratura* (Sofijos miesto prokuratūra, toliau – SGP) prokuroras ir tyrėjas. Per susirinkimą ieškovas buvo viešai sulaikytas visų akivaizdoje, turėjo atiduoti tarnybinį ženklą, ginklą ir tarnybinę kortelę.

Neginčijama, kad ieškovas 2016 m. gegužės 17 d. buvo sulaikytas 24 valandoms. MVR direkcija „Vidaus saugumas“ išdavė arešto orderį dėl jo sulaikymo. Arešto orderis išduotas remiantis *Zakon za Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Vidaus reikalų ministerijos įstatymas, toliau – MVR įstatymas arba ZMVR) 72 straipsnio 1 dalies 1 punktu (asmuo, apie kurį turima informacijos, kad jis padarė nusikalstamą veiką). Arešto orderyje nurodyta, jog asmuo sulaikomas dėl to, kad 2016 m. kovo 1 d. veikdamas bendrininkų grupėje pagrobė kitam asmeniui priklausantį kilnojamąjį turtą, turėdamas tikslą jį pasisavinti jėga, o tai yra

nusikalstama veika, kvalifikuojama pagal NK 198 straipsnio 1 dalį, siejamą su 20 straipsnio 2 dalimi, taip pat su 1 dalimi.

Nėra abejonių, kad ieškovas buvo paleistas praėjus šioms 24 valandoms. Neginčijama, kad ieškovas nebuvo oficialiai apkaltintas. Kaltinimai jam nebuvo pareikšti. Per ikiteisminį tyrimą ieškovas buvo apieškotas, t. y. atlikta krata ir poėmis. Jo namuose buvo atlikta krata. Surengta nusikaltėlio atpažinimo procedūra, bet nukentėję asmenys neatpažino ieškovo kaip nusikaltimą padariusio asmens. Paimti jo, kaip įtariamojo, pirštų atspaudai. Ant nukentėjusių asmenų daiktų ieškovo pirštų atspaudų nerasta. Neginčijama, kad krata ir poėmis atlikti gavus išankstinį teismo leidimą. Šalys sutinka, jog ikiteisminis tyrimas buvo sustabdytas dėl to, kad nepavyko nustatyti nusikaltimą padariusio asmens.

Nagrinėjant bylą konstatuota, kad ieškovas atnaujino tarnybą MVR sistemoje. Jis dalyvavo konkursuose dėl aukštesnių pareigų kituose MVR sistemos padaliniuose, departamentuose ir direkcijose. Pagrindinė priežastis, kodėl ieškovas nebuvo paskirtas į kitas pareigas, yra ta, kad per pirmiau minėtą ikiteisminį tyrimą jis buvo sulaikytas kaip įtariamasis. Ieškovo asmens byloje ir MVR archyvuose užfiksuota informacija apie tai, kad jis buvo sulaikytas ir kad prieš jį, kaip įtariamąjį, buvo atliekami ikiteisminio tyrimo veiksmai (krata, kūno apžiūra, poėmis, nusikaltėlio atpažinimo procedūra). Priežastis, dėl kurios ieškovas nebuvo paaukštintas arba perkeltas į kitas pareigas, buvo tai, kad minėtame ikiteisminiame tyrime jis figūravo kaip įtariamasis dėl nusikalstamos veikos (plėšimas), kvalifikuojamos pagal NK 198 straipsnio 1 dalį.

Ieškovas teigia, jog dėl suėmimo kolegų akivaizdoje patyrė neturtinę žalą, t. y. pažeminimą dėl to, kad jis, ilgametis MVR pareigūnas, buvo sulaikytas dėl nusikalstamos veikos, kurios padarymas nebuvo įrodytas. Jis taip pat tvirtina patyręs žalą dėl to, kad nebuvo suteikta jokia informacija apie jo sulaikymą – nebuvo paskirtas advokatas, nebuvo susisiepta telefonu su jo šeima, jam nebuvo nurodytas joks sulaikymo pagrindas. Ieškovas tvirtina, kad areštas pakenkė jo profesiniam tobulėjimui ir vystymuisi. Darbdavys, atlikęs suėmimą, saugo šio ikiteisminio tyrimo duomenis duomenų bazėje ir atsisako juos pašalinti ar ištrinti. Ieškovo vardas ir pavardė ikiteisminio tyrimo procese nurodyti kaip įtariamojo, o tai užkerta kelią jo perkėlimui į aukštesnes pareigybes.

VARHOVEN KASATSIONEN SAD NA REPUBLIKA BALTARIA
(BULGARIJOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIASIS KASACINIS
TEISMAS, TOLIAU – VKS) JURISPRUDENCIJA

Pagal VKS jurisprudenciją asmuo, kuris buvo įtariamasis padaręs nusikalstamą veiką, tačiau kuriam nebuvo pareikšti oficialūs kaltinimai, turi teisę į kompensaciją, jei baudžiamasis procesas nutraukiamas. Kompensacija mokama pagal ZODOV. Asmuo taip pat gali reikalauti išmokėti kompensaciją už laikotarpį iki įtarimų pareiškimo, jei jis buvo vienintelis asmuo, kuris galėjo padaryti nusikalstamą veiką, kai baudžiamasis procesas buvo pradėtas prieš nenustatytą asmenį. Atsakovė šiame procese – prokuratūra, nes tai yra ikiteisminis tyrimas.

**PAGRINDAI, KURIAIS REMDAMASIS PRAŠYMĄ PRIIMTI
PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ TEIKIANTIS TEISMAS MANO, KAD JO
PRAŠYMAS YRA SVARBUS SIEKIANT TINKAMAI IŠSPRĘSTI BYLĄ**

Bulgarijos baudžiamojo proceso kodekse (NPK) nenumatyta įtariamojo baudžiamajame procese teisinė sąvoka. Remiantis sprendimu byloje **C-209/22**, įtariamasis turi teises pagal *2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu*, išskyrus tai, kad tokia galimybė turėti advokatą yra būtina tik tuo atveju, jei asmuo gali praktiškai ir veiksmingai pasinaudoti savo teisėmis į gynybą.

Šioje byloje ieškovui buvo suteiktas įtariamojo statusas ikiteisminiame tyrime ir šalyje to neginčija. Vis dėlto surinkus įrodymus jam nebuvo pareikšti oficialūs kaltinimai, o baudžiamasis procesas prieš jį sustabdytas nuo 2016 m., nes nusikaltimą padaręs asmuo nebuvo nustatytas.

Ieškovas teigia turintis teisę į kompensaciją už sulaikymą, nes, nors jis buvo įtariamasis, jo dalyvavimas darant nusikalstamą veiką nebuvo įrodytas. Ieškovas reikalauja atlyginti žalą remdamasis šiais pagrindais: 1) jis buvo sulaikytas savo kolegų akivaizdoje; 2) įtariamojo statusas sudarė kliūčių jo karjerai MVR organizacinėje sistemoje; 3) sulaikant jam nebuvo suteikta galimybė gauti informaciją – pasikalbėti su šeima ir susisiekti su advokatu, kad galėtų sužinoti, kokiais pagrindais jis sulaikomas.

MVR yra vieninga administracinė institucija, atsakinga už viešosios tvarkos palaikymą. Ją sudaro kelios direkcijos, o už viešosios tvarkos apsaugos priemonės yra atsakingos generalinė direkcija „Nacionalinė policija“ ir generalinė direkcija „Saugumo policija“.

MVR pareigūnai taip pat gali tapti įtariamaisiais, kaltinamaisiais ar teisiamaisiais. Ikiteisminius tyrimus dėl MVR pareigūnų atlieka direkcija „Vidaus saugumas“, neatsižvelgiant į tai, kokia nusikalstama veika buvo padaryta. Direkcija „Vidaus saugumas“ imasi priemonių, siekdama iširti nusikalstamas veikas, kurias, remiantis turima informacija, padarė MVR pareigūnai. Tyrimą atliekantis direkcijos „Vidaus saugumas“ policijos pareigūnas gali inicijuoti ikiteisminį tyrimą prieš kitos MVR direkcijos pareigūną. Direkcijos „Vidaus saugumas“ pareigūnai taiko ikiteisminio tyrimo priemones – kratas, poėmį, liudytojų apklausą, oficialų kaltinimą, ikiteisminio tyrimo bylų atskleidimą ir t. t.

Kaip vieninga administracinė institucija, MVR yra visų joje dirbančių pareigūnų darbdavė. Kiekviena atskira direkcija saugo informaciją apie savo pareigūnus jų asmens bylose. Dalyvaujant konkurse dėl paaukštinimo ir perkėlimo į kitas pareigas, prašoma pateikti asmens bylą ir informaciją apie tai, kaip atitinkamas

pareigūnas vykdė savo pareigas, ar buvo tapęs įtariamuoju, kaltinamuoju ar teisiamuoju, ar nepažeidė darbo drausmės arba viešosios tvarkos.

Kita vertus, direkcija „Vidaus saugumas“ yra MVR struktūrinis padalinys, tiriantis nusikalstamas veikas, kurias, kaip įtariama, padarė MVR pareigūnai. Per ikiteisminį tyrimą gauta informacija taip pat saugoma asmens byloje. Atliekamas vidinis patikrinimas, o jo rezultatai taip pat įtraukiami į pareigūno asmens bylą.

Atsižvelgiant į tai, kyla problema, susijusi su informacijos, kurią viena VRM direkcija, kaip ikiteisminio tyrimo institucija, gavo vykdydama baudžiamąjį procesą ir kuri pateikiama kitai VRM direkcijai, įtariamojo, kaltinamojo ir (arba) teisiamojo darbdavei, tvarkymu, saugojimu ir naudojimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui neaišku, ar MVR direkcijos, kaip ikiteisminio tyrimo institucijos, gauta informacija gali būti *ex officio* įtraukta į darbuotojo, dirbančio policijos pareigūnu kitoje MVR direkcijoje, asmens bylą. Kaip ši informacija turi būti saugoma, kiek laiko ir ar ji gali užkirsti kelią pareigūno perkėlimui į aukštesnes pareigas? Problemos, susijusios su MVR surinktų ikiteisminio tyrimo duomenų tvarkymu ir saugojimu, nagrinėjamos bylose C-205/21 ir C-118/22.

Šiuo atveju MVR veikė ne tik kaip darbdavė per direkcijas, kuriose ieškovas buvo įdarbintas, bet ir kaip ikiteisminį tyrimą atliekanti institucija – per direkciją „Vidaus saugumas“, vykdžiusią MVR pareigūnų padarytų nusikalstamų veikų ikiteisminius tyrimus.

Ar yra proporcinga tai, kad MVR, kaip darbdavė, naudoja ir remiasi informacija apie pareigūną, kurią ji gavo iš kito MVR departamento ir (arba) kitos direkcijos, vykdydama ikiteisminį tyrimą atliekančios institucijos funkcijas? Ar MVR struktūrinio padalinio nusikalstamų veikų tyrimo ir prevencijos tikslas yra suderinamas su darbdavio turimais įgaliojimais neleisti pareigūnui siekti pareigų paaukštinimo vien dėl to, kad jis buvo įtariamas padaręs nusikalstamą veiką, net jei baudžiamasis persekiojimas buvo sustabdytas, nes nebuvo nustatytas nusikaltimą padaręs asmuo?

Pažymėtina, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui nėra aišku, ar tokiais atvejais, koks susiklostė nagrinėjamoje byloje, kai yra vieninga struktūrinė organizacija, kurioje viena direkcija atlieka darbdavio funkcijas, o kita – ikiteisminio tyrimo institucijos funkcijas baudžiamajame procese, taikytinas BDAR.

BDAR 4 straipsnio 1 punkte reglamentuojama, kas yra asmens duomenys. Byloje neginčijama, kad MVR, kaip darbdavė, saugoja informaciją apie tai, kad ieškovas buvo įtariamasis ir ikiteisminio tyrimo metu buvo sulaikytas dėl nusikalstamos veikos, kuri kvalifikuojama kaip „plėšimas veikiant bendrininkų grupėje“. Kyla klausimas, ar toks asmens duomenų saugojimas ir įtraukimas į įtariamo asmens bylą yra duomenų tvarkymas pagal BDAR 4 straipsnio 2 punktą, ar asmens byla yra susistemintas rinkinys pagal BDAR 4 straipsnio 6 punktą. Be to, prašymą

priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla abejonė, ar tokių duomenų, kokie nagrinėjami šioje byloje, saugojimas patenka į BDAR 9 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sritį.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui yra žinoma, kad viešosios tvarkos pareigūnai (MVR dirbantys asmenys) turi atitikti aukštesnius moralės ir etikos kriterijus nei kitų kategorijų darbuotojai ar pareigūnai. Šiais pareigūnais taip pat negali dirbti nuteistieji, teisiamieji, kaltinamieji ar įtariamieji, nes tai prieštarautų profesinės veiklos tikslui – palaikyti tvarką valstybėje, užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ir teisės pažeidimams, juos išaiškinti ir jų išvengti. Vis dėlto, kol neįrodyta priešingai, galioja nekaltumo prezumpcija. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar darbdavys gali atsisakyti suteikti pareigūnui galimybę pereiti į aukštesnes pareigas vien dėl to, kad jis buvo įtariamasis, teisiamasis ir (arba) kaltinamasis, atsižvelgiant į aukštesnius etikos kriterijus, kuriuos turi atitikti tokie pareigūnai. Ar tokiu atveju darbdavys gali remtis faktine aplinkybe, kad jo pareigūnas turėjo įtariamojo, kaltinamojo ir (arba) teisiamojo statusą, ir sustabdyti paaugštinimą po to, kai baudžiamoji byla prieš pareigūną buvo sustabdyta? Neaišku, ar pareigūno asmens byloje esančių duomenų, susijusių su jo įtariamojo, kaltinamojo ir (arba) teisiamojo statusu, rinkimas ir tvarkymas yra neginčytinai proporcingas tokiam pareigūnui keliamiems reikalavimams. Taip yra todėl, kad tik įsiteisėjęs apkaltinamasis nuosprendis yra pagrindas nutraukti darbo ir tarnybos santykius su pareigūnu.

BDAR 65 ir 66 konstatuojamosiose dalyse ir 17 straipsnyje įtvirtintas teisės būti pamirštam principas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla abejonė, ar šis principas pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalies a punktą turi būti aiškinamas taip, kad iš pareigūno asmens bylos turi būti ištrinti bet kokie duomenys, jei šiuos duomenis surinko kitas darbdavio struktūrinis padalinys, vykdomas ikiteisminio tyrimo institucijos funkcijas, ir jie yra susiję su tuo, kad pareigūnas buvo įtariamasis, kaltinamasis ir (arba) teisiamasis dėl nusikalstamos veikos.

Teismui neaišku, ar darbdavio struktūrinio padalinio atliekamas duomenų tvarkymas ir saugojimas įtariant, kad jo pareigūnas padarė nusikalstamą veiką, turi būti suprantamas kaip neteisėtas duomenų tvarkymas pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalies d punktą, jei šią informaciją gavo, surinko ir saugojo kitas darbdavio struktūrinis padalinys kaip teisės saugos institucija.

Pagal BDAR 19 konstatuojamąją dalį ir 2 straipsnio 2 dalies d punktą asmens duomenų tvarkymas ir saugojimas baudžiamajame procese reglamentuojamas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnyje.

Pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija, kurią darbdavys saugo pareigūno asmens byloje ir kuri buvo gauta iš kitos darbdavio direkcijos, turinčios ikiteisminio tyrimo institucijos statusą baudžiamosiose bylose, susijusiose su policijos pareigūnais (MVR organizacinėje struktūroje dirbančiais asmenimis). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, duomenims, gautiems tiriant pareigūno baudžiamąją bylą, tuo pačiu metu taikomi BDAR, Direktyva 2016/680 ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.

Direktyvos (ES) 2016/680 10 straipsnyje reglamentuojamas specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar MVR pareigūnų asmens bylos duomenų saugojimas jiems iškeltos baudžiamosios bylos kontekste yra proporcingas aukštesniems moraliniams kriterijams, kurių reikalauja jų profesija. Ar darbdavys gali *ex officio* naudoti per ikiteisminį tyrimą gautus duomenis, jei vienas iš kitų jo struktūrinių padalinių vykdo ikiteisminio tyrimo veiklą? Abejojama, ar sąvokos „asmens duomenys“ ir „tvarkymas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą (ES) 2016/680, turi būti aiškinamos taip, kad jos apima šioje byloje nagrinėjamą veiklą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos (ES) 2016/680 9 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją darbdaviui leidžiama rinkti ir saugoti informaciją apie vienos direkcijos pareigūną, kuris yra įtariamasis ir (arba) kaltinamasis, ir (arba) teisiąs, jei darbdavys šią informaciją surinko pasinaudodamas kitos jo direkcijos, t. y. ikiteisminį tyrimą atliekančios institucijos, duomenimis.

Ieškovas dalyvavo konkursuose dėl paaukštinimo ir perkėlimo ir kiekvienu atveju buvo pirmas eilėje. Vis dėlto dėl įtariamojo statuso jis nebuvo perkeltas į aukštesnes pareigas, į kurias pretendavo pirmąją eilę. Atsižvelgiant į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui neaišku, ar duomenų saugojimas vieningoje organizacinėje struktūroje (pavyzdžiui, MVR, kurioje dalis direkcijų atlieka darbdavio funkcijas, o specialioji direkcija – ikiteisminio tyrimo institucijos funkcijas) yra **diskriminacijos forma**, kaip tai suprantama pagal 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, 1 straipsnį, kai informacija yra susijusi su pareigūno, [dalyvaujančio] baudžiamajame procese, statusu ir ją renka tos pačios organizacinės struktūros direkcija, vykdanči ikiteisminį tyrimą atliekančios institucijos funkcijas. Taigi, ar vienodo požiūrio principas apima ir draudimą saugoti duomenis apie pareigūną, kuris buvo įtariamasis ir prieš kurį buvo nutrauktas baudžiamasis procesas?

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pagal GPK 631 straipsnio 1 dalį, siejamą su SESV 267 straipsnio pirma pastraipa, byla turi būti sustabdyta, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl nutarties rezoliucinėje dalyje išdėstytų aiškinimo klausimų.

Remdamasis šiais motyvais, PRAŠYMĄ PRIIMTI PREJUDICINĮ SPRENDIMĄ TEIKIANTIS TEISMAS

NUTARIA:

Pagal SESV 267 straipsnį ir GPK 629 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

Ar **BDAR 2 straipsnio 1 dalis** turi būti aiškinama taip, kad duomenų tvarkymas apima vieningos organizacinės struktūros veiklą, kai dalis jos direkčių vykdo darbdavio funkcijas, o viena direkcija veikia kaip ikiteisminio tyrimo institucija kitų direkčių pareigūnams iškeltose baudžiamosiose bylose? **Jei į klausimą būtų atsakyta teigiamai:**

1. Ar sąvoka „**asmens duomenų tvarkymas**“, kaip ji suprantama pagal BDAR 4 straipsnio 2 punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji apima veiklą, kurią vykdančią pareigūno asmens bylą įtraukiama informacija apie pareigūną, kurią darbdavys, kaip ikiteisminį tyrimą atliekanti institucija, gavo iš vienos savo direkčių?
2. Ar sąvoka „**susistemintas rinkinys**“, kaip ji suprantama pagal BDAR 4 straipsnio 6 punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji apima vienoje darbdavio direkcijoje dirbančio pareigūno asmens bylą, kai informaciją surinko kita darbdavio direkcija, turinti ikiteisminį tyrimą atliekančios institucijos statusą?
3. Ar **BDAR 9 straipsnio 2 dalies b punktas** turi būti aiškinamas taip, kad darbdavio struktūrinis padalinys gali rinkti ir saugoti duomenis, susijusius su tuo, kad pareigūnas buvo įtariamasis ir (arba) kaltinamasis, ir (arba) teisiamasis baudžiamajame procese, jei šią informaciją surinko kitas darbdavio struktūrinis padalinys, turintis ikiteisminio tyrimo institucijos statusą?
4. Ar sąvoka „**teisė būti pamirštam**“, kaip ji suprantama pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalies a punktą, turi būti aiškinama taip, kad darbdavys privalo iš pareigūno asmens bylos ištrinti bet kokius jo direkcijos, vykdytą ikiteisminį tyrimą dėl to pareigūno, surinktus ir saugomus duomenis apie tai, kad pareigūnas:
 - 4.1. vykstančiame baudžiamajame procese yra įtariamasis ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos padarymo;
 - 4.2. buvo įtariamasis ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios baudžiamasis procesas buvo sustabdytas arba nutrauktas, padarymo?
5. Ar, kalbant apie asmens duomenis, sąvoka „**tvarkomi neteisėtai**“, kaip tai suprantama pagal BDAR 17 straipsnio 1 dalies d punktą, turi būti aiškinama taip, kad ji apima duomenis, kuriuos darbdavys gauna, renka ir saugo per kitą savo struktūrinį padalinį, atliekantį ikiteisminio tyrimo funkcijas kitų darbdavio struktūrinių padalinių pareigūnams iškeltose baudžiamosiose

bylose, kai tokie duomenys saugomi asmens byloje ir yra susiję su tuo, kad pareigūnas:

- 5.1. vykstančiame baudžiamajame procese yra įtariamas ir (arba) kaltinamas ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos padarymo;
 - 5.2. buvo įtariamas ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios baudžiamasis procesas buvo sustabdytas arba nutrauktas, padarymo?
6. Ar sąvoka „**asmens duomenys**“, kaip tai suprantama pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, 3 straipsnio 1 dalį, siejamą su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad ji apima duomenis, kuriuos darbdavys gauna, renka ir saugo per vieną iš savo struktūrinių padalinių, atliekančių ikiteisminio tyrimo institucijos funkcijas baudžiamojoje byloje, iškeltoje pareigūnui, einančiam pareigas kitame darbdavio struktūriniame padalinyje?
7. Ar sąvoka „**duomenų tvarkymas**“, kaip tai suprantama pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, 3 straipsnio 2 dalį, siejamą su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad ji apima darbdavio vykdomą pareigūno asmens bylos duomenų, kuriuos darbdavys gavo, surinko ir saugojo per vieną iš savo struktūrinių padalinių, atliekančių ikiteisminio tyrimo institucijos funkcijas baudžiamojoje byloje, iškeltoje pareigūnui, einančiam pareigas kitame darbdavio struktūriniame padalinyje, saugojimo veiklą?
8. Ar 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, **9 straipsnio 1 dalis**, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad darbdaviui leidžiama rinkti ir saugoti informaciją apie pareigūną, kuris yra įtariamasis ir (arba) kaltinamasis, ir (arba) teisiamasis,

jei darbdavys šią informaciją surinko per savo struktūrinį padalinį, atliekantį ikiteisminį tyrimą šiam pareigūnui iškeltoje baudžiamojoje byloje?

9. Ar 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuri[a] panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, **16 straipsnio 2 dalis**, siejama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 52 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad darbdavys privalo iš pareigūno asmens bylos ištrinti visus duomenis, kuriuos surinko ir išsaugojo per kitą savo struktūrinį padalinį, atliekantį ikiteisminį tyrimą šiam pareigūnui iškeltoje baudžiamojoje byloje, ir kurie yra susiję su tuo, kad šis pareigūnas:

9.1. vykstančiame baudžiamajame procese yra įtariamas ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos padarymo;

9.2. buvo įtariamas ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios baudžiamasis procesas buvo sustabdytas arba nutrauktas, padarymo?

10. Ar 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, **1 straipsnis** turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį darbdaviui, kurio vienas struktūrinis padalinys atlieka ikiteisminį tyrimą dėl kito struktūrinio padalinio pareigūno, neleidžiama atsisakyti paaukštinti pareigūną vien dėl to, kad šis pareigūnas:

10.1. vykstančiame baudžiamajame procese yra įtariamas ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos padarymo;

10.2. buvo įtariamas ir (arba) kaltinamas, ir (arba) teisiamas dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios baudžiamasis procesas buvo sustabdytas arba nutrauktas, padarymo?

Bylos nagrinėjimas **SUSTABDOMAS** <...>

<...>